

Könyvtárhasználati bemutató óra

A Gyakorlat éve keretében a *Fővárosi Könyvtárpedagógiai Műhely* számos bemutató órát szervezett. A legutolsói könyvtárhasználati bemutatóórának (2007. május 23.) az Árpád Gimnázium könyvtára és *Karádi Magdolna* igazgatónő adott helyet, mindannyian hálásak vagyunk érte...

Irodalom és néprajz. Két nagyság. Látszólag különállóak..., illetve talán nem is annyira. Könyvtárhasználati óra keretében láthattunk egy igen szép példát arra, hogyan is lehet e két területet szinte láthatatlanul, ugyanakkor mégis láthatóan ötvözni. Bátran használni a tantárgyköziség lehetőségeit, összefüggéseket keresni, és a gyerekekkel együtt felfedezni ennek örömeit.

Nem is olyan régen olyan órán tapasztalhattuk meg ezt a fajta tanítást, melyen jelen volt egy lelkes (magyar-történelem-néprajz szakos) tanárnő *Kőváriné Fülöp Katalin* személyében, és egy segítőkész könyvtárostánár, *Rónyai Tünde*, akinek köszönhető az a jó állományú, gyermekbarát, szép könyvtár is, melyben láthattuk az órát. S az eredményhez hozzájárult egy befogadó, érdeklődő 10. évfolyamos osztály.

Nem lehetetlen, sőt kihívást jelentő az irodalom órákba becsempészni egy kis honismeretet, színismeretet, szimbólumvilágot, mint ahogy ezt láthattuk is... A téma a romantika irodalma, innen indult el, ekkor kezdett el éledezni Magyarországon a népiesség felfedezése, ekkor kezdtek el igazán foglalkozni múltunk, hagyományaink fontosságával.

Persze több feladatot is ró mindkét pedagógusra, de megéri! A könyvtárostánár előkészíti, rendszerezi az órán használandó könyveket, megnézi, milyen lehetőségek vannak a keresésre, a tanár pedig összefogja, majd átgondolják közösen, mit is szeretnének belevenni az órába. Izgalmas a tanárok és a gyerekek számára egyaránt.

Az említett óra több szempontból is sikert aratott. A gyerekeknek valóban lehetőségük volt

az új anyag elmélyítésére, külön érdekes, hogy a kiválasztott könyveket értékelték, értően tanulmányozták, több esetben is megfogalmaztak bíráló kritikát.

A „ma gyereke” számára különösen fontos lenne, hogy megismerje a múltját, jelenét, köttődjön a hagyományokhoz, magyarsághoz, lássa és értse az összefüggéseket, utánanézzon olyan fogalmaknak, mint például folklór, népköltészet stb. A népköltészet hagyományaira építő magyar költészet kiemelkedő alakjai, így Arany János és Arany László, pontosan illeszkednek a tananyaghoz, mellettük ismerjék meg Erdélyi János, Ipolyi Arnold nevét is, hogy egyet-kettőt kiemeljek közülük.

Jó tudatosítani a gyerekekben, hogy a magyarság kedvelt szimbólumai, a rózsa, a lilium és persze a tulipán nem „egyszerűen” csak virágok, ennél sokkal több jelentéssel bírnak. Gondoljunk csak a tulipánra, mely a nőiességnek, szerelemnek a jelképe...

A színek jelentésénél a tanárnő más népek, országok szimbolikájáról is beszélt, ezzel tudatosítva azt, hogy egy szín más és más országban eltérő jelentéssel bírhat.

A folklórkutatás kapcsán a székely nyelvjárásról beszélni és keresni ugyancsak fontos, hiszen a határon túli magyarok kultúráját megismerni a nyelven keresztül is egy lehetőséget jelent.

Meg szeretném említeni, mert nagyon jó volt zárásként, hogy a gyerekek egy balladarészletet is elénekelték, mely a tanár számára még egy eszközt jelentett a téma sokoldalú feldolgozására.

Személy szerint is köszönöm ezt a tanórát (a többi kolléga nevében is), hiszen nem csak egy órát láthattunk, hanem ebben éppúgy benne volt ennek a két kitűnő pedagógusnak, *Kőváriné Fülöp Katalinnak* és *Rónyai Tündének* a személyisége és pozitív hozzáállása, melyek elengedhetetlenek az oktató-nevelő munkához.

Végül, de nem utolsó sorban még egyszer kiemelném azt a könyvtárt, melyben az órát láthattuk, hiszen az Árpád Gimnázium egyik „kincsérő” beszélünk, melynek kialakításáért – a

költözést követően, ami egy könyvtár esetében fokozottan nagy és körültekintő munkát igényel – Rónyai Tünde könyvtárostánárt illeti dicséret és egyben köszönet.

Ilyés Renáta

Szaktanácsadói munka és iskolai könyvtárak a főváros kerületeiben

A Fővárosi Pedagógiai Intézet különleges figyelmet szentel az iskolai könyvtárakban folyó szakmai munka támogatásának. Az év közbeni szakmai műhelyek és napok mellett nagy jelentőséggel bírnak a kerületi pedagógiai szakmai szolgáltatók szaktanácsadói által vezetett általános iskolai munkaközösségek. A közoktatás alapozó szintjén igen fontos, hogy az információszerezés technikáját, az ehhez kapcsolódó kompetenciákat jól elsajátítsák növendékeink. Nem mindegy tehát, hogy az általános iskolákban milyen szintű a könyvtárpedagógiai munka. Ezért kerestük meg a jól működő szakmai munkaközösségek vezetőit, hogy számoljanak be a kerületükben folyó iskolai könyvtári munkáról.

„A II. kerület gyakorlatában a fenntartó és az iskolavezetés mindig támogatója volt az iskolai könyvtáraknak” – mondja *Pap Éva* könyvtáros, szaktanácsadó.

A fővárosnak ebben a kerületében jelenleg tizenöt önkormányzati fenntartású iskola működik: nyolc általános iskola és hét gimnázium (beleértve a tizenkét évfolyamos iskolákat is). A különbségeket az évfolyamok számában, a tanulólétszámban természetesen az intézmények könyvtárai is tükrözik az állomány nagyságában vagy az ott dolgozó könyvtárostánárok számában. A kerület négy nagy iskolája másfél-két álláshellyel rendelkezik, a kisebb gyűjteményekben egy-egy könyvtárostánár dolgozik. A legtöbb iskolai könyvtárban használnak valamilyen integrált könyvtári rendszert, leggyakrabban Szirént vagy Sziklát.

Mi történik még az iskolai könyvtárakban? Valójában minden, ami csak az iskolával kapcsolatos lehet. A könyvtári szolgáltatásokon túl a tankönyvrendelés lebonyolítása, majd a beérkező tankönyvek kezelése szintén a könyvtárhoz kötődik. Folyik a könyvtárhasználati órák meg-

tartása; ezzel és még számtalan egyéb iskolai programmal az olvasóvá nevelés. Az iskola pedagógiai, intézményvezetési tevékenységének támogatásán túl a pedagógus önképzésben, továbbképzésben részt vevő pedagógusok is először az iskolai könyvtárhoz, könyvtárhoz fordulnak segítségért.

A kerület több mint ötven tanulmányi és tehetséggondozó versenyén mindig ott van a háttérben a felkészítés-felkészülés során a könyvtár és a könyvtárostánár.

A versenyek közül kiemelendő a Bod Péter országos könyvtárhasználati verseny mellett az a történelmi csapatverseny is, amelyet a történelemtanárok és a könyvtárosok együttműködése hozott létre, és olyan sikerrel zajlik, hogy évről évre előzetes házi vetélkedők alapján korlátozni kell az induló csapatok számát, különben nem találánk helyet, ahová beférnénk!

A kerületben huszonhat szakmai munkaközösség működik, köztük a könyvtárostánároké. Az éves programot a közösen összeállított munkaterv rögzíti. Ezek az év szakmai-módszertani eseményei, amelyek egyben a kapcsolattartás fórumai is egymással, a II. Kerületi Pedagógiai Szolgáltató Központtal, a Fővárosi Pedagógiai Intézettel (FPI), a Fazekas Gimnáziummal, a kerületi Szabó Ervin Könyvtárral (FSZEK), a nagyobb könyvtárakkal.

Az utóbbi két tanévtől örömdetesen megnövekedett a kedv a bemutatóórák tartására, a saját gyakorlat megmutatására, tapasztalatok, ötletek átadására. Az FPI „Jó gyakorlat éve” díjazottjai között kerületi kolléga is volt, az Áldás Utcai Általános Iskolából.

Jó lenne, ha ez a gyakorlat töretlen maradna az információs társadalom korszakába lépve is.”

„A *Pesterzsébeti Pedagógiai Intézet* – melyet Pesterzsébet Önkormányzatának Képviselő-testülete 2000. január 1-jei hatállyal alapított meg – pedagógiai szakkönyvtárában jelenleg már közel 6600 egységnyi dokumentum található – olvasható *Nagyné Koczogh Tünde* igazgató asszony beszámolójában.

A könyvtár kiemelkedő célja, hogy a XX. kerületi iskolai könyvtárak közötti kapcsolatot összehangolja. Ennek alapjául – egyebek között – a WINISIS 1.4 program szolgál, melynek segítségével lehetőség nyílik a kerületi közös katalógus építésére, amely jelenleg 15 058 rekordot számlál. Hogy büszkeségünk, hogy ebbe a